

Mateřská škola, Litvínov, Gorkého 1614, okres Most
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

aktualizace

„BLUDIŠTĚ“

***Motto: Bloudění je život, cesta i hra.
Hledání je těžké,
ale sladkou odměnou je nalezení.
A ten, kdo nehledá a nenachází,
je ochuzen.***

Celková odpovědnost za přípravu ŠVP PV: Bc. Ilona Kuklová, ředitelka školy

Celková koncepce a koordinace zpracování ŠVP PV: Bc. Ilona Kuklová

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2017

Projednáno a schváleno na pedagogické radě dne:

Č. j. 002/2017

Za zřizovatele projednáno a schváleno OŠ MÚ Litvínov, dne.....

Obsah

1. Identifikační údaje o škole	3
2. Obecná charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání MŠ Gorkého	5
3.1 Věcné podmínky	5
3.2 Životospráva	6
3.3 Psychosociální podmínky.....	6
3.4 Organizační chod MŠ.....	8
3.4.1 Uspořádání dne v MŠ	8
3.4.2 Organizace přesunů dětí	9
3.5 Řízení MŠ	9
3.6 Personální a pedagogické zajištění	10
3.7 Spoluúčast rodičů	10
4. Organizace vzdělávání	11
4.1. Třídy a jejich uspořádání	11
4.2. Příjímací řízení.....	11
4.4 Pravidla pro zařazování dětí do tříd.....	11
4.5 Zajištění souběžného působení pedagogů.....	11
4.6 Podmínky pro vzdělávání dětí (metody a formy práce)	12
4.6.1 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami	12
4.6.2 Děti nadané.....	13
4.6.3. Děti dvouleté	14
4.7 Doplnkové programy	14
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	14
5.1 Vzdělávací obsah ŠVP.....	16
5.1.1 Charakteristika Cest z „Bludiště (IB):	16
5.2 Mapa „Bludiště“	18
5.3 Kompetence „Cest z Bludiště“	19
6. Evaluační systém	20
6.1 Systém hodnocení	22
6.2 Předmět a zodpovědnost za hodnocení.....	23
6.3 Zdroje a frekvence hodnocení.....	24
6.4 Hodnocení dětí.....	25
7. Seznam použitých zkratk	26
8. Seznam příloh	26

1. Identifikační údaje o škole

Název školy: **Mateřská škola Litvínov, Gorkého 1614, okres Most**

Místo poskytovaného vzdělávání: MŠ Gorkého, Gorkého 1614, Litvínov, 436 01

Právní forma: příspěvková organizace

Zařazení do sítě škol: 1. 1. 2002

Ředitelka školy: Bc. Ilona Kuklová

Zřizovatel: město Litvínov

IZO: 116700297

IČO: 70947694

Identifikátor školy: 600 083 632

Bankovní spojení: KB, číslo b. účtu 78-6964090247/0100

Součásti školy a jejich kapacita:

• MŠ Kaštánek, Bezručova 1712, Litvínov	
Kapacita školy:	84 dětí
• MŠ Na Skalce, Gorkého 1614, Litvínov	
Kapacita školy:	60 dětí
Celková kapacita škol:	144 dětí

Provozní doba: pondělí až čtvrtek od 6,00hod. do 16,30hod., v pátek do 16:00 hodin

Typ školy: s celodenní péčí

Školní jídelna ***IZO*** ***166 100 111***

Kapacita školní jídelny: 160 jídel

Kontakty:

❖ E- mail:	ikuklova@email.cz
❖ Internetové stránky:	www.pohodovems.cz
❖ Telefon:	476 752 528
Mobil:	775 662 800

2. Obecná charakteristika školy

Dnem 1. 1. 2002 se mateřská škola stala právním subjektem, který vznikl sloučením dvou škol, a to MŠ Gorkého 1614 a MŠ Bezručova 1712 v Litvínově.

Působení právního subjektu, který je provozován ve dvou nedaleko vzdálených budovách mateřských škol nese svá úskalí při hledání společných cest. I přesto se zaměstnanci obou škol, zejména v posledních letech, snaží úzce spolupracovat. Fúze obou MŠ se projevuje zejména ve formálním sjednocení školního kurikula, provozní i pedagogické kooperaci. Obě školy mají však rozdílné podmínky pro výchovně vzdělávací proces a proto si každá mateřská škola vytvořila vlastní ŠVP.

Při naší práci vycházíme ze znalosti rodinného prostředí dětí, které poznáváme při neformálním kontaktu s rodiči. Využíváme individuálních rozhovorů a střetávání na společných akcích. Snahou všech zúčastněných je vytvářet z mateřské školy místo pohody, místo aktivního a radostného poznávání. Mateřská škola je pro nás místo, kde jsou respektovány individuální zvláštnosti u každého dítěte, jeho právo na různost a individuální tempo. Snažíme se budovat pro děti prostředí, v němž panuje atmosféra důvěry a bezpečí. Děti pozitivně motivujeme, uplatňujeme projevy uznání, pěstujeme společensky pozitivní vztahy, jako jsou připravenost pomoci druhým, ohleduplnost, trpělivost, soucit, porozumění.

Budova mateřské školy byla postavena v padesátých letech 20. století, v současné době je nejstarším předškolním zařízením v našem městě. Je umístěna v klidné části města s rodinnými domky a hřištěm. Škola je obklopena velkou zahradou, která je vybavena dřevěným programem a pískovišti vyhovujícími pobytu dětí venku. Zahrada je využívána celoročně. Její vybavení poskytuje dětem dostatečný výběr pohybových aktivit pro všestranný rozvoj. V dostupné vzdálenosti je les, který je také často využíván pro aktivity dětí v přírodě.

Vzdělávací program realizován dle RVP PV. Filosofii školy je přiblížit se zdravému životnímu stylu a otevřenému partnerství školy vůči rodičům, institucím i široké veřejnosti. Stravování dětí i dospělých je zajištěno dovozem z centrální kuchyně z MŠ Bezručova (viz. Vnitřní řád školní jídelny a výdejny)

3. Podmínky vzdělávání MŠ Gorkého

3.1 Věcné podmínky

MŠ je přízemní, zděná, částečně podsklepená, budova. Uspořádání umožňuje volný pohyb dětí dle jejich zájmu v neorganizovaných činnostech. Suterén slouží k ukládání úklidového a provozního materiálu. V jedné z jeho částí je umístěn ateliér, určený dětem pro účely výuky keramiky a anglického jazyka. Škola má celkem tři vstupy. Hlavní vchod je umístěný v levém křídle budovy a slouží jako vstup dětí do šaten. Ve střední části je samostatný vchod pro potřeby kuchyně a v pravém křídle se nachází vchod do kanceláří ředitelky a ekonomky školy. Všechny tři vchody slouží jako únikové východy při požáru.

Nevýhodou této školy jsou vzhledem k počtu dětí poměrně malé prostory, které znesnadňují práci učitelek při výchovně vzdělávacích programech a omezují děti v pohybových aktivitách. Tento nedostatek se však snažíme kompenzovat celoročním užíváním zahrady. Vzhledem ke svým rozměrům školní zahrada poskytuje prostor pro ostatní celoroční sportovní vyžití i vzdělávání dětí, či pro konání různých akcí. Areál zahrady je nově oplocen a je zabezpečen kamerovým systémem, napojeným na městskou policii. Vstup do budovy i do areálu školy je zabezpečen elektronicky, je řešen čipovými kartami. Dřevěný program pro rozvoj pohybových dovedností dětí odpovídá normám bezpečnosti a ochrany dětí. Na školní zahradě jsou vybudována dvě pískoviště, která jsou z hygienických důvodů zabezpečena krycími plachtami. Jsou zde umístěny tři barevné odpadkové koše.

Všechny tři třídy se stále doplňují novým nábytkem, poskytujícím dostatek úložného prostoru. Jsou vhodné z hlediska přístupu i pro děti mladšího věku. Děti si tak samy bez pomoci druhé osoby mohou vybrat ze široké škály hraček, stavebnic, potřeb na výtvarné činnosti či knih a časopisů. Vybavení hračkami je neustále doplňováno a obnovováno. Hračky jsou vybírány dle vhodnosti materiálu, bezpečnosti, didaktického účelu a estetického vkusu vzhledem k věku dětí.

V důsledku omezených prostorových možností tříd jsme byly nuceny minimalizovat dětské stabilní hrací koutky. Všechny aktivity probíhají v souladu s bezpečnostními a hygienickými normami a v zájmu předcházení rizikům a snížení úrazovosti dětí i dospělých.

Jelikož kuchyně nevyhovuje současným hygienickým normám EU, má funkci pouze jako přípravná a výdejna jídel, které je dováženo z centrální kuchyně v MŠ Bezručova a jeho převoz zajišťuje Krušnohorská poliklinika Litvínov.

Sociální zařízení prošlo v roce 2016 rekonstrukcí. Splňuje platné hygienické normy, děti používají z hygienických důvodů zásobníky na tekutá mýdla. Pokud se dítě nenachází

v blízkosti svého ručníku, je v každé z umývárén zásobník na papírové utěrky, určený pro děti i dospělé osoby.

Ve všech oknech jsou žaluzie. Zářivkové osvětlení splňuje současné normy a podléhá pravidelné kontrole.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- Plánovaná rekonstrukce sociálního zařízení dětí (uskutečněna 2016)
- Opravy oplocení (uskutečněno v roce 2015)
- Renovace fasády budovy (uskutečněno v roce 2015)
- Postupné dovybavení nábytkem ve všech třídách (částečně v 2015 a 2016)
- Opravy dlažby na školní zahradě (částečně 2015)
- Další dovybavení školní zahrady – herní prvky (stále se obnovuje)
- Vybudování keřového „Bludiště“ na školní zahradě (buduje se)
- Vybudování funkčního sociálního zařízení pro dospělé (plánujeme v dalších letech)
- Obnova stolů a židliček pro děti

3.2 Životospráva

Stravu dětí sestavujeme dle platných hygienických a stravovacích norem pro děti předškolního věku. Snažíme se, aby strava byla nejen pestrá a vyvážená. Mezi jednotlivými jídly (přesnídávka, oběd, svačina) jsou stanoveny tříhodinové intervaly. Respektujeme individuální stravovací tempo dítěte. Děti do jídla zásadně nenutíme. Po celý den zajišťujeme dětem pravidelný pitný režim. Mají k dispozici výběr ze tří nápojů. Při přípravě na stolování preferujeme samoobslužný systém s ohledem na věk a schopnosti dítěte.

Kvalifikovaný personál kuchyně je schopen zajistit dětem dietní stravu dle dané diagnózy dítěte, např. alergie, bezlepkové dieta apod. (po dohodě s rodiči).

Přestože respektujeme platné hygienické normy i režim dne, jsme schopni pružně reagovat a respektovat individuální potřebu a přání dítěte či jeho zákonného zástupce.

3.3 Psychosociální podmínky

Cílem personálu školy je vytvořit pro děti místo radostného poznávání, jistoty, důvěry, vzájemného porozumění, bezpečí a otevřeného partnerství mezi všemi zúčastněnými. Místo, kde jsou respektovány individuální zvláštnosti každého dítěte a jeho osobní tempo. Budování důvěry a partnerství je založeno na otevřené komunikaci, každé dítě má možnost

na vlastní postoje a názory. Pohodového soužití je dosaženo vyvážeností volnosti a osobní svobody s dodržováním a respektováním společně dohodnutých pravidel. Při nástupu dítěte do školy je mu poskytován dostatek času na adaptaci, sžítí se s novým prostředím a kolektivem. Stejně tak při odchodu dítěte do ZŠ je dbáno na to, aby dítě odcházelo s pocitem, že už navždy se stalo součástí této školy a bude zde vždy vítáno. Využíváme k tomu projekt „Aby tu po nás něco zbylo“.

Dbáme na to, aby děti měly dostatek volnočasových aktivit a pohybu. Snažíme se, aby činnosti řízené a spontánní byly vyvážené a aby se pravidelně střídaly činnosti klidové s pohybovými. Preferujeme pravidelný pobyt dětí venku během celého kalendářního roku. Průměrný pobyt dětí venku jsou dvě hodiny dopoledne, pokud tomu není jinak z důvodu nepřízně počasí a odpoledne po svačině dle vhodného počasí až do odchodu dítěte domů. Dítě se snažíme motivací zapojit do zábavných pohybových her, nijak ho však nenutíme, respektujeme jeho individuální potřebu.

Dítě má po celý den možnost individuálního uspokojení potřeby odpočinku. V době odpoledního odpočinku děti do spánku nenutíme, avšak dbáme na dodržování klidového režimu na lůžku, a to proto, aby měl dětský organizmus dostatek času na autoregeneraci. Dětem s malou potřebou spánku nabízíme náhradní klidové činnosti.

Naším dlouhodobým záměrem je vybavit dítě, které odchází z naší školy základními kompetencemi v chápání a ztotožňování se se zdravým životním stylem spolu s šířením osvěty ke zdravému životnímu stylu všeobecně.

Naše škola si stanovila jako krátkodobý záměr:

- 1) zabezpečit dětem průběžnou grafomotorickou přípravu po celou dobu školního vzdělávání a to tak, aby děti odcházející do ZŠ zvládaly správný úchop tužky, měly uvolněná zápěstí a byly vybaveny elementárními základy psaní. K plnění tohoto záměru máme kvalifikované pedagogy, kteří absolvovaly alternativní kurzy grafomotoriky v SPC Teplice.
- 2) zajistit dětem logopedickou přípravu prostřednictvím jazykových chvil, komunikativních kruhů a komunikačních činností a dovedností, které jsou pravidelnou součástí TVP jednotlivých tříd. Jelikož v naší škole vyučují tři kvalifikovaní pedagogové v oboru speciální pedagogiky, škola tak může zajistit včasnou depistáž logopedických obtíží.
- 3) podporovat u dětí rozvoj hrubé motoriky prostřednictvím pravidelných pohybových chvil, jež budou součástí TVP. Chceme u dětí podpořit pozitivní vztah k pohybu. Navzdory malým prostorám, které neumožňují z důvodu bezpečnosti dětí plně využívat třídy, umíme aplikovat pohybové činnosti a dovednosti do exteriérů školy, tzn. na školní zahradu, do blízkého lesa a na sportovní hřiště blízkých ZŠ.

3.4 Organizační chod MŠ

Přestože respektujeme denní režim, jsme vždy schopny flexibilně reagovat na aktuální potřeby dětí. Poskytujeme jim dostatečný časový prostor pro vlastní seberealizaci při spontánní hře, respektujeme jejich právo na soukromí, aktuální potřeby a zájmy.

3.4.1 Uspořádání dne v MŠ

Děti se scházejí v době od 6:00 do 8:00 hod., poté je hlavní vchod a celý areál školy z bezpečnostních důvodů elektronicky uzamčen. Individuální příchody dětí v pozdějších hodinách jsou možné po dohodě s učitelkou či ředitelkou školy. Odchod dětí je v 12:15 hod. nebo od 14:45 – 16:30 (pátek 16:00) hod. Rodiče omlouvají děti nejpozději do 7:30 hod. v den absence nebo kdykoli předtím, a to telefonickou či ústní formou. Děti s povinnou školní docházkou omlouvají zákonní zástupci písemnou formou. Využít mohou formuláře, viz příloha: Omluvný list, který bude k dispozici ve vestibulu školy, u třídních učitelek a na webových stránkách školy.

Orientační časy:

- 6:00 - 8:30 hod. scházení dětí, spontánní hra
- 8:30 - 9:00 hod. řízené činnosti ve skupinách, ranní cvičení, komunitní kruh, komunikativní kruh
- 9:00 hod. svačina
- 9:00 - 11:45 hod. řízené činnosti učitelkou, příprava na pobyt venku, pobyt venku (pobyt venku trvá 2 hodiny, pokud to umožní klimatické, povětrnostní a rozptylové podmínky)
- 11:45 - 12:30 hod. oběd, hygiena, příprava na odpočinek, odchod dětí po obědě domů.
- 12:30 - 14:15 hod. odpočinek
- 12:30 - 13:00 - 14:15 předškolní děti – odpočinek na molitanových matracích a následné řízené činnosti směřující na přípravu ke vstupu do ZŠ
- 14:15 -14:30 hod. svačina
- 14:30 - 16:30 hod. (v pátek 16:00) spontánní hra, pobyt venku, rozcházení dětí

Toto je obvyklý denní program, který není dogmatický. Učitelky si ho mohou přizpůsobit podle plánované činnosti i individuálně podle vzniklé situace. Povinností je dodržování intervalů mezi jídly dle požadavků KHS.

3.4.2 Organizace přesunů dětí

Naplánování přesunů dětí během dne je z důvodů prostorů poměrně náročné. Od 6:00 hod. do 7:00 hod. se všechny děti scházejí ve III. Třídě. V 7:00 hod. se děti rozcházejí do svých kmenových tříd. V 8:00 hod. se MŠ uzamyká. Od 9:00 hod. do 11:45 hod. probíhají výchovně-vzdělávací činnosti, příprava na pobyt venku a pobyt venku. V 11:45 hod. se postupně vracejí všechny třídy na oběd.

Po obědě děti dle věku:

- a) 2-5 let odcházejí odpočívat na postýlky do ložnice a I. třídy.
- b) děti rok před nástupem do školy + děti s OŠD odcházejí odpočívat na molitany do II. třídy.
- c) všechny děti, které odcházejí po obědě domů, se scházejí ve III. třídě, která je nejbližší k dětským šatnám. Je to z důvodu zachování klidu již odpočívajících dětí ve II. a I. třídě.

Děti ve věku 2-5 let vstávají v 14:15 hod. a poté se vracejí do své kmenové třídy. Děti ze speciální třídy jsou v odpoledních hodinách integrovány do II. a III. třídy.

Děti rok před nástupem do školy + děti s OŠD vstávají v 13:00 hod.

Od 13:00 hod. do 14:15 hod. mají odpolední řízené činnosti, které probíhají v souladu s RVP PV a mají formu projektů.

Od 14:15 hod. do 14:30 hod. probíhá odpolední svačina.

Od 14:30 hod. probíhají ve II. a III. třídě individuální činnosti dle potřeb dětí, spontánní hry a děti se postupně rozcházejí domů.

Od 15:30 hod. jsou zůstávající děti spojeny v jedné třídě. Jsou-li k tomu vhodné podmínky, přesouvají se po svačině děti na odpolední činnosti na školní zahradu.

3.5 Řízení MŠ

Vedení školy specifikuje všechny povinnosti a kompetence pedagogických i nepedagogických pracovníků v organizačním a provozním řádu školy. Zaměstnanci se podílejí na chodu a změnách v organizaci prostřednictvím pedagogických rad a provozních porad či vzhledem k aktuálnosti situace přímou komunikací mezi jednotlivými zaměstnanci.

Vedení MŠ Gorkého systematicky buduje a stabilizuje tvůrčí tým, který je založen na komunikaci a spolupráci všech zúčastněných, včetně rodičů dětí. Vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Všechny zúčastněné motivuje ke spoluúčasti na rozhodování o zásadních otázkách školního programu a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, s odborníky poskytujícími pomoc v oblasti individuálních vzdělávacích problémů dětí a v oblastech řečové nápravy.

V současnosti je vytvořen funkční informační systém. Všechny povinnosti a pravomoci všech pracovníků jsou jasně vymezeny v provozním a organizačním řádu.

Vedení školy při jednáních se zřizovatelem a orgány státní správy hájí zájmy zaměstnanců, dětí a jejich zákonných zástupců a plní úlohu P. R. manažera při styku s veřejností.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogové jsou plně kvalifikovaní v oboru předškolní pedagogiky, z toho navíc tři v oboru speciální pedagogiky. V každé třídě pracují dvě kmenové třídní učitelky, jejichž pracovní doba, pokud je to organizačně možné, se překrývá 3 hodiny. Pedagogický sbor funguje na základě společně vytvořených pravidel. Specializované služby, jako jsou logopedické nápravy, jsou prováděny vlastními zaměstnanci, kteří k tomu mají odbornou kvalifikaci a pracují pod supervizí školního logopeda ze SPC. Své znalosti a dovednosti si všichni pedagogové průběžně doplňují a prohlubují prostřednictvím odborných seminářů, studií na vyšších či vysokých školách, případně samostudiem. Vedení školy dbá na další vzdělávání pracovníků pedagogických i nepedagogických v souladu se ZP, se Školským zákonem 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Průběžné vzdělávání považujeme za nezbytné, neboť vnáší do chodu školy nové myšlenky a postupy, jimž je naše škola otevřena.

3.7 Spoluúčast rodičů

Pro zákonné zástupce dětí se konají v průběhu školního roku pravidelné schůzky O.S. MŠ Gorkého, během nichž vedení školy podává informace o činnosti školy. Pravomocí třídních učitelek, se souhlasem ředitelky školy, je svolávat třídní schůzky rodičů, které mají vycházet z aktuálních potřeb a situací třídy. Při těchto schůzkách se snažíme vytvářet atmosféru přátelství a pohody, v níž rodiče lépe chápou, že nám jde o společný cíl – **spokojené dítě.**

Pedagogičtí pracovníci jsou s rodiči v každodenním kontaktu, čímž je zajištěna přímá komunikace s cílem informovat se navzájem o schopnostech, dovednostech a potřebách dítěte. Zákonní zástupci dítěte mají možnost volného vstupu do školy po dohodě s pedagogickým personálem.

Rodiče, přátelé školy i široká veřejnost jsou v průběhu roku zváni na všechny školní akce, které se konají několikrát do roka. Škola systematicky buduje partnerský vztah mezi rodičem a školou, proto jsou rodiče a ostatní rodinní příslušníci aktivně zapojováni do dění v průběhu celého školního roku a podílejí se tak na zkvalitňování poskytovaných služeb a na zvelebování prostředí pro děti.

4. Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání, práva a povinnosti dětí a jejich zákonných zástupců jsou podrobně popsány ve **školním řádu**, který je součástí ŠVP PV jako příloha.

4.1. Třídy a jejich uspořádání

MŠ Gorkého má celkem tři třídy s celkovou kapacitou 60 dětí. Všechny třídy jsou heterogenní a poskytují vzdělávání dětem od 2 – 6 (7) let. Mateřská škola má dvě běžné třídy, z nichž každá má kapacitu maximálně 24 dětí. Třetí třída, speciální, určená pro děti s narušenými komunikačními schopnostmi má snížený počet. Maximální kapacita této třídy je 12 dětí. Škola úzce spolupracuje s PPP a SPC v Litvínově a se školním logopedem ze SPC při ZŠ Měcholupy.

4.2. Příjímací řízení

Příjímací řízení dětí do školy probíhá v souladu se ŠZ č. 561/2004 Sb. Ředitel školy je povinen postupovat dle Školského zákona, především §34, 34a, 34b. Další kritéria a jejich pořadí jsou zcela v pravomoci ředitele školy. Kritéria pro přijímání dětí jsou včas oznámena ředitelkou školy, na vývěsce a na webových stránkách, a rodiče jsou s nimi při zápise seznámeni. O přijetí dítěte jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím vývěsky a současně i elektronickou formou. O nepřijetí dítěte jsou zákonní zástupci informováni písemně, a to doporučenou zásilkou České pošty.

4.4 Pravidla pro zařazování dětí do tříd

Ředitelka školy dbá při zařazování dětí do heterogenních tříd, aby poměr chlapců a dívek a zastoupení jednotlivých věkových kategorií byly vždy vyvážené. Při zařazování dětí do jednotlivých tříd jsou ředitelkou školy zohledňovány také sourozenecké vztahy dětí či zdravotní stav dítěte.

Při nástupu dětí do školy vždy respektujeme jeho individuální potřebu adaptace. Snažíme se pro dítě vytvářet prostředí bezpečí a lásky a získat si jeho důvěru.

4.5 Zajištění souběžného působení pedagogů

viz Personální a pedagogické zajištění

4.6 Podmínky pro vzdělávání dětí (metody a formy práce)

S ohledem na filosofii školy preferujeme individuální přístup k dítěti, respektujeme jeho osobní tempo, zájmy a potřeby, s cílem podpořit rozvoj jeho osobnosti. Během výchovně vzdělávacího procesu jsou striktně dodržovány pedagogické zásady. Respektujeme právo dítěte na jeho individuální schopnosti a dovednosti, spolupráci a bezpečí. Při realizaci plánovaných činností se snažíme dětem vytvářet podnětné prostředí, plné zajímavých pomůcek a informací. Soustředíme se na to, aby mělo dítě dostatečný prostor pro vlastní mluvní projev, jímž by mohlo vyjádřit své postoje, názory a stanoviska. Snažíme se do vzdělávacího programu začlenit co nejvíce *prožitkového, sociálního, kooperativního, experimentálního učení u učení nápodobou*, jakožto přirozenou formu poznání, která obohatí a rozšíří znalosti dítěte o okolním světě. Respektujeme také *situační učení*, které hraje důležitou úlohu při celkovém psychomotorickém rozvoji dítěte a navíc umožňuje dítěti začlenit se kolektivu, řešit vzniklé problémy a naučí se při něm i kooperaci s ostatními dětmi. Při výchovně vzdělávacím procesu preferujeme zejména formy práce *kolektivní a individuální*, frontální metody výuky se snažíme minimalizovat. Koexistence dětí v heterogenní třídě je postavena na partnerství, kooperaci a vzájemném předávání si zkušeností u dětí věku od 2 – 6 (7). Prostřednictvím DVPP se snažíme neustále obohacovat naše dosavadní pedagogické znalosti a dovednosti s cílem inovovat obsah vzdělávací nabídky pro děti předškolního věku.

Sledování televize i používání IT techniky omezujeme pouze na výchovně vzdělávací programy, které jsou tématickou součástí TVP nebo pro individuální vzdělávání. Ani v době nepříznivého počasí dětem televizi nepouštíme, neboť zastáváme názor, že dnešní děti jsou v mimoškolním prostředí technikou zahlceny a mateřská škola má úkol jiný. Ztotožňujeme se s názorem, že by měla poskytovat dítěti zejména hru a sociální vazby v ní a rozvíjet komunikativní schopnosti, kterých se zejména dnešním dětem nedostává.

4.6.1 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Třída pro děti se závažnou vadou řeči je každoročně v provozu na základě schválení žádosti KÚ Ústeckého kraje a na základě doporučení ke zřízení třídy dle § 16, odst. 9) Speciálně pedagogickým centrem v Měcholupech.

Pedagogové ve speciální třídě mají vzdělání v oboru speciální pedagogiky na VŠ.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Třídní učitelky speciální třídy tvoří TVP v souladu s RVP PV dle ŠVP. Navíc je obohacují o specifické vzdělávací nabídky určené pro děti s NKS. Tím vytvářejí optimální

podmínky pro rozvoj osobnosti a pomáhají tak dítěti, aby dosahovalo co největšího pokroku. Výchovně - vzdělávací činnost je zaměřena na oblast logopedické prevence a asistence dle pokynů SPC, která vydala doporučení o zařazení dítěte.

Děti jsou rozvíjeny formou individuální a skupinovou. Při skupinových činnostech a dovednostech jsou preferovány činnosti z logopedické prevence. Děti si ve zvýšené míře procvičují oromotoriku, hrubou a jemnou motoriku a grafomotoriku. Provádějí dechová cvičení a činnosti na rozvoj smyslového vnímání a dovedností, podporující rozvoj komunikativních schopností a dovedností.

Při individuálních činnostech děti provádějí logopedické reedukace a cvičení nápodoby hlásek dle pokynů logopeda. Rozvíjejí individuálně řečové dovednosti průpravnými dechovými cviky, fonačními cvičeními, artikulačními cviky – motorikou řečových orgánů, rozvojem jemné motoriky a komplexním cvičením smyslových orgánů. Tyto dovednosti vyžadují individuální přístup, specifické přístupy a klidné prostředí, a proto jsou prováděny z provozních důvodů v kanceláři ředitelky školy. Rodiče dětí ze speciální třídy mají možnost logopedické konzultace vždy ve čtvrtek v odpoledních hodinách u ředitelky školy.

Vzdělávací cíle a nabídka jsou přizpůsobeny druhu a stupni postižení dětí. Způsoby, formy, metody a prostředky vzdělávání dětí ve speciální třídě jsou vždy specifikovány v ročním TVP a odvíjí se od aktuálního složení dětí v daném školním roce. Základní specifika viz příloha Vzdělávací plán pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Speciální třída je pravidelně dovybavována speciálními pomůckami a didaktickým materiálem, který podporuje nejen rozvoj řečových dovedností, ale i pozornost a soustředění, které právě nedostatky řečových dovedností často doprovázejí.

4.6.2 Děti nadané

V předškolním věku dítě prochází nerovnoměrným vývojem, mnohdy je těžké identifikovat dítě nadané. Proto spolupracujeme i v těchto případech s partnery na speciálních pracovištích. Pokud odhalíme potenciál některého s dětí k nějakému druhu nadání, spojíme se se SPC a na jeho doporučení rozšíříme individuálně vzdělávací potřeby dítěte. Pedagogové jsou na tuto situaci připraveni. Pracují i za normálních podmínek v heterogenních třídách a náročnost činností pro děti přizpůsobují nejen věku, ale i úrovni jejich znalostí.

Škola každoročně obohacuje metodické pomůcky i pro tyto děti. Př.: Artec Blocks, hry Sudoku, Tetris a další hry rozvíjející především logické myšlení a manuální zručnost.

4.6.3. Děti dvouleté

V posledních letech jsme se setkali s nárůstem přijímaných dětí, které byly mladší tří let. Dovybavili třídy i hračkami pro nižší věkovou kategorii 2letých dětí. Ve třídách platí i nadále eliminace přístupnosti některých hraček, které nejsou těmto dětem určeny, do vyšších polic.

4.7 Doplnkové programy

Doplnkové programy jsou organizovány pro děti rok před nástupem do školy. Tyto odpolední aktivity mají charakter celoročních projektů. Jejich cílem je obohatit dítě o specifické dovednosti, které pomohou usnadnit dítěti přechod z MŠ do ZŠ a nebo pomohou dítěti rozvinout nadání pro specifickou činnost. Jednotlivé projekty k těmto aktivitám jsou **součástí ŠVP jako příloha č. V**. Uvedené aktivity se konají vždy od pondělí do čtvrtka dle daného rozpisu v době od 13:00 – 14:00 hod. Výjimku tvoří „HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU“, která se koná vždy v úterý a ve čtvrtek od 7:00 – 7:30 hod. Jednotlivé aktivity mají na starosti vždy stejné paní učitelky.

	13:00 – 14:00 hod.	7:00 – 7:30 hod.
Pondělí	grafomotorika/angličtina	
Úterý	keramika / MDS*	Flétna
Středa	grafomotorika/angličtina	
Čtvrtek	keramika / MDS	Flétna
Pátek	volno	

***Metoda dobrého startu**

5. Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP „Bludiště“ je koncipován v souladu s RVP PV a vede dítě předškolního věku k plnění rámcových cílů, prostřednictvím nichž by mělo dosáhnout klíčových kompetencí. Jeho vzdělávací obsah byl stylizován tak, aby oslovil děti ve věkové kategorii od 2 - 6(7) let. Zvolené téma by mělo v dětech vyvolávat touhu čehosi neočekávaného, nepoznaného,

tajemného. V Bludišti lidé bloudí, tápají a řeší neočekávané problémy. Překonáváním překážek, překonáváním sebe samého se osobnost člověka vyvíjí, jedinec se stává silnějším, odolnějším a připravenějším. Bludiště člověka vnitřně obohatí, neboť se musí učit přijímat omyl jako přirozenou součást vlastního vývoje. Bloudění ho vede k nutnosti hledat nová řešení a přitom se nebát požádat o případnou pomoc či radu. Každý ví, že z bludiště vede cesta ven, jen je potřeba být trpělivý při jejím hledání. Ten kdo hledá, najde! Naším cílem je prostřednictvím ŠVP „Bludiště“ vybudovat z dětí jedinečné osobnosti, které jsou samostatné a odolné vůči případným neúspěchům. Děti by měly nabýt zkušeností a dovedností, potřebných k tomu, aby se staly osobnostmi s vlastním názorem, postojem, a aby si v reálném životě věděly vždy poradit. Celý ŠVP byl navržen a koncipován tak, aby nebyl příliš svazující, ale naopak umožňoval pedagogům kreativně tvořit jednotlivé TVP, odpovídající potřebám dětí v dané třídě.

Jádro „Bludiště“ představuje vstup dítěte do MŠ, kdy jeho pocity bezmoci a opuštěnosti jsou prožívány naplno. Zároveň se však již na samém počátku seznamuje s novými dětmi, které prožívají stejné emoce. Stávají se z nich postupně přátelé, s nimiž, dle své individuální potřeby, řeší nově vzniklé situace. Během svého putování děti získávají nové informace, dovednosti a schopnosti, které mohou jejich emoční stav, osobnost a psychickou odolnost výrazně ovlivňovat.

„Cesty z Bludiště“ dětem umožňují prozkoumávat okolní svět. Na těchto „Cestách“, zásluhou variabilních TVP, děti nabývají nové zkušenosti, nasávají nové poznatky a informace, při nichž překonávají i řadu obtíží. Jednotlivé „Cesty“ korespondují s pěti oblastmi RVP PV. Jednotlivé TVP samozřejmě obsahují dílčí cíle a výstupy ze všech oblastí, ale klíčový cíl zavede děti vždy k příslušné „Cestě“. V průběhu školního roku by děti měly absolvovat všechny „Cesty“. Jejich četnost musí odpovídat aktuálnímu složení dětí ve třídě a jejich potřebám. Variabilita ŠVP „Bludiště“ umožňuje třídním učitelkám volit širokou škálu zajímavých témat, které dokážou zaujmout děti všech věkových kategorií, a umožňuje jim, aby se témata mohla obměňovat.

Tento ŠVP je týmovou prací všech pedagogických pracovníků, při jeho tvorbě jsme neopomíjely respektovat nejen RVP PV, ale také dostát filozofii naší školy. Při plnění ŠVP si klademe za úkol vyhovět všem pedagogickým zásadám:

- zásada přiměřenosti, důslednosti, názornosti, cílevědomosti, uvědomělosti, trvalosti, soustavnosti, poslušnosti, možnosti výběru, zpětné vazby, spolupráce a bezpečí

5.1 Vzdělávací obsah ŠVP

Východem z „Bludiště“ je pět možných „Cest“, kterými se děti mohou vydat, aby získaly elementární zkušenosti, dovednosti a schopnosti a staly se tak plnohodnotnou a jedinečnou osobností. Podstatou je, aby absolvovaly všechny „Cesty“, neboť pouze tak naleznou klíč ke vstupu do komplikovaného světa, nazvaného „LIDSKÁ SPOLEČNOST“.

Jednotlivé „Cesty“ představují integrované bloky, které na sebe prostřednictvím činností a aktivit v TVP logicky navazují, jsou vzájemně koncepčně propojené a dohromady vytvářejí jeden komplexní celek. Integrované bloky („Cesty“) jsou navíc doplňovány dílčími projekty odpoledních zájmových činností, určených pro děti rok před nástupem do školy. V těchto projektech si děti získané poznatky z jednotlivých IB ještě prohlubují, čímž se zdokonalují v dovednostech, potřebných pro úspěšný vstup do ZŠ.

Cesty z „Bludiště“:

- Cesta k srdci – vstup a výstup z MŠ, tradice, rodina atd. (Dítě a ten druhý)
- Cesta za zdravím – lidské tělo, lifestyle atd. (Dítě a jeho tělo)
- Cesta ke škole – předmatematické a předčtenářské dovednosti, komunikační schopnosti, sociální role atd. (Dítě a jeho psychika)
- Cesta za přírodou – živá i neživá příroda, koloběh vody, roční kalendář, vývoj člověka, historie atd. (Dítě a společnost)
- Cesta do světa – multikultura, planeta Země a vesmír, společenské jevy atd. (Dítě a svět)

5.1.1 Charakteristika Cest z „Bludiště (IB):

➤ Cesta k srdci

Tato cesta by měla obsahovat TVP, jejichž podstatou budou zejména mezilidské vztahy, vztahy mezi dětmi ve třídě, emoce a city. V těchto TVP se učitelky zaměřují na emoční růst dítěte, jeho seberealizaci a sebepojetí, akceptaci sociálních rolí dítěte ve společnosti, upevňování prosociálních dovedností a budování mravních hodnot u dětí.

➤ Cesta za zdravím

V tomto IB se budou děti zabývat zejména zdravým životním stylem, povedou diskuzi nad tématy, co člověku prospívá a co mu naopak škodí, získají nové informace o lidském těle, jeho stavbě, fungování a vývoji. Výstupem by mělo být také získat schopnost rozpoznat nebezpečí, správně na něho reagovat a odřici případné atributy, které jsou dítěti nepřijemné.

➤ Cesta ke škole

IB bude zaměřen na rozvoj vnímání a myšlení jako celku. Děti si osvojí základy předmatematických, grafomotorických a předčtenářských dovedností. Tato cesta povede svým obsahem děti k rozvoji logického myšlení, k samostatnosti, ke kultivaci mluvního projevu, ke schopnosti učit se, hledat řešení a dovést započatou činnost ke zdárnému konci, a to i navzdory případným obtížím. Nově zařazujeme prvky Hejného metody.

➤ Cesta za přírodou

Tato cesta umožní dětem přirozenou formou objevovat, experimentovat a zkoumat rozmanitost a krásu přírody, budou si zde rozvíjet své environmentální schopnosti a dovednosti, budou zpracovávat informace z encyklopedií a IT technologií. Výstupem by mělo být ztotožnění se s faktem, že lidé jsou součástí přírody, a proto ji musí chránit a pečovat o ni. Celý IB má charakter environmentálního a ekologického vzdělávání.

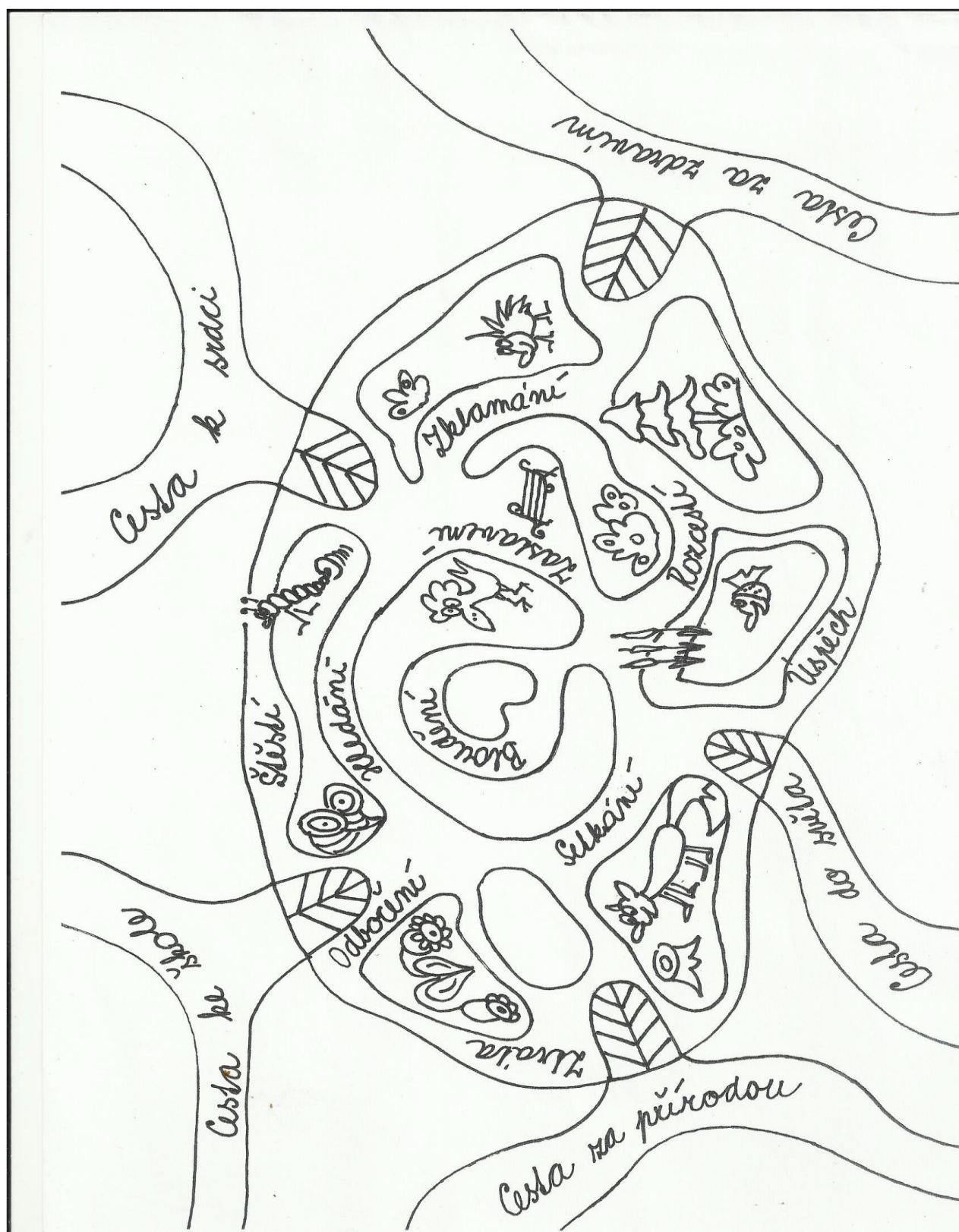
➤ Cesta do světa

Neznalost cizího prostředí může vést k nepříjemnostem, k nebezpečí, a proto je třeba ho důkladně poznat. Tato cesta přinese dítěti informace o tom, že svět není jen okolí mého domova, ale zavede ho do historie a současnosti planety Země, bude vědět, že lidé mluví různými jazyky, kterým je možné se učit, a že putování světem mu přinese nové možnosti. Podstatou tohoto IB je multikultura, dopravní výchova a vedení dítěte k národní sebeúctě.

Klíčové metody vzdělávání:

- prožitkové učení – přirozená forma poznávání obohacování o nové informace
- experimentální učení – vede dítě k řešení problému, k rozvoji myšlení, obohacuje ho o vlastní zkušenosti
- situační učení – umožňuje pružně reagovat na aktuální situaci
- sociální učení – vhodné uplatňovat ve věkově smíšených třídách, neboť je založeno na principu přirozené nápodoby
- kooperativní učení – budování vzájemných vztahů, schopnost spolupracovat a podílet se na společném cíli

5.2 Mapa „Bludiště“

5.3 Kompetence „Cest z Bludiště“

- Cesta k srdci

- Dítě si je vědomé, že se učí pro radost z poznání, a že k dosažení úspěchu nemusí být podstatný výsledek, ale snaha hledat „cestu“. (K/U)
- Dítě je schopno vnímat své osobní proměny, kreativně na ně reaguje, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit. (K/ŘP)
- Dítě se nebojí postupovat metodou pokusu a omylu, experimentuje a hledá možná řešení. (K/ŘP)
- Pokud si dítě samo neví rady, nestydí se požádat o pomoc. (K/ŘP)
- Dítě prostřednictvím komunikace vyjadřuje své potřeby, nálady, prožitky, pocity, myšlenky a přání. (K/K)
- Dítě si je vědomé, že zodpovídá za své jednání i jeho důsledky. (K/SP)
- Dítě vědomě využívá svých silných stránek a naopak ví i o svých slabých stránkách. (K/ČO)
- Dítě už ví, že životním úspěchem je být čestný nejen k sobě samému, ale i k druhým jedincům. (K/ČO)

- Cesta za zdravím

- Dítě umí odhadnout své síly, zhodnotí osobní pokroky a ocení výkony druhých. (K/U)
- Dítě zvládá postupovat dle pokynů, vyvine úsilí a činnost dokončí. (K/U)
- Dítě chápe, že vyhýbat se problému, nevede k cíli. Je si vědomo, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit. (K/ŘP)
- Dítě si je vědomé, že ačkoli je jedinečnou osobností, je také součástí společnosti, mající daná pravidla, které je nutné respektovat. (K/SP)
- Dítě se setkálo prostřednictvím modelových situací s hrozbami, které jsou produktem společnosti, zná možnosti, jak se těmto hrozbám ubránit či vyhnout a jak správně reagovat při střetu s nimi. (K/SP)
- Dítě rozumí a používá i mimoslovními prostředky komunikace (symboly, gesta). (K/K)
- Dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých. (K/ČO)

- Cesta ke škole

- Dítě aplikuje nabyté informace v reálném životě a v dalším učení. (K/U)
- Dítě je dokončí započatý úkol, je schopno se seberealizovat a věří vlastním schopnostem. (K/U)
- Je-li dítě dostatečně uznáváno a oceňováno, učí se s chutí. (K/U)

- Dítě vede smysluplný monolog i dialog nejen mezi svými vrstevníky, ale i s dospělými jedinci a jeho mluvní projev je plynulý. Rozumí slyšenému, komunikuje bez zábran a ostychu, vhodně formuluje otázky, své myšlenky a názory. (K/K)
 - Dítě nevnímá chybu jako osobní selhání, ale jako šanci na hledání nových postupů, nebojí se chybovat. (K/ŘP)
 - Dítě zvládá logicky uvažovat, rozumí jednoduchým algoritmům, rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k zadanému cíli. (K/ŘP)
 - Dítě spontánně spolupracuje, umí si prosadit vlastní názor, ale i respektovat názor druhého jedince. (K/SP)
 - Dítě má vybudován smysl pro povinnost, váží si práce i úsilí druhých. (K/ČO)
- Cesta za přírodou
 - Dítě jeví touhu objevovat, zkoumat, experimentovat a hledat v situacích a jevech jednotlivé souvislosti. (K/U)
 - Dítě spontánně využívá k získávání nových informací dostupné informativní prostředky (knihy, encyklopedie, IT technologie). (K/K)
 - Dítě si je vědomo, že jsme součástí přírody, a že je i v našem zájmu ji chránit. (K/ČO)
 - Cesta do světa
 - Dítě si je vědomé, že okolní svět, kultura a společnost je rozmanitý. Chápe, že lhostejnost, násilí a ponižování do světa lidí nepatří, má základní představu o hodnotách a normách platných ve společnosti, má povědomí o fungování mezilidských vztahů. (K/SP) + (K/ČO)
 - Dítě ví, že lidé se dorozumívají jinými jazyky a je možno se jim učit. (K/K)
 - Svůj život si umí dítě plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat. (K/ČO)

6. Evaluační systém

Hodnocení je nedílnou součástí pedagogické práce. Hodnocení chápeme jako významný ukazatel profesionality, empatie a kvality naší práce při naplňování rámcových cílů a filozofie naší školy.

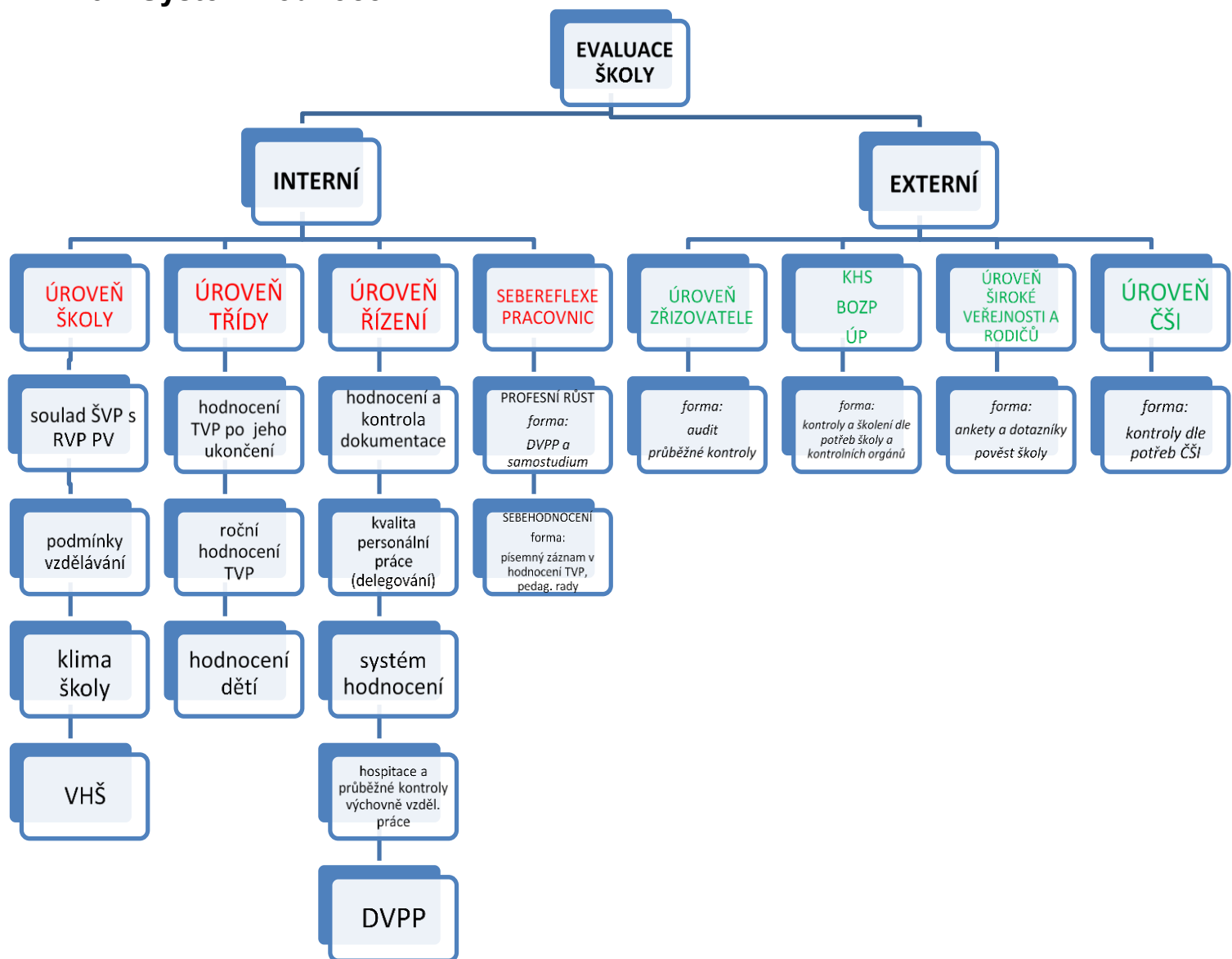
Dlouhodobým záměrem je plnění komplexně rámcových cílů RVP PV:

- ✓ rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- ✓ osvojení si základů hodnot společnosti
- ✓ získání osobní samostatnosti

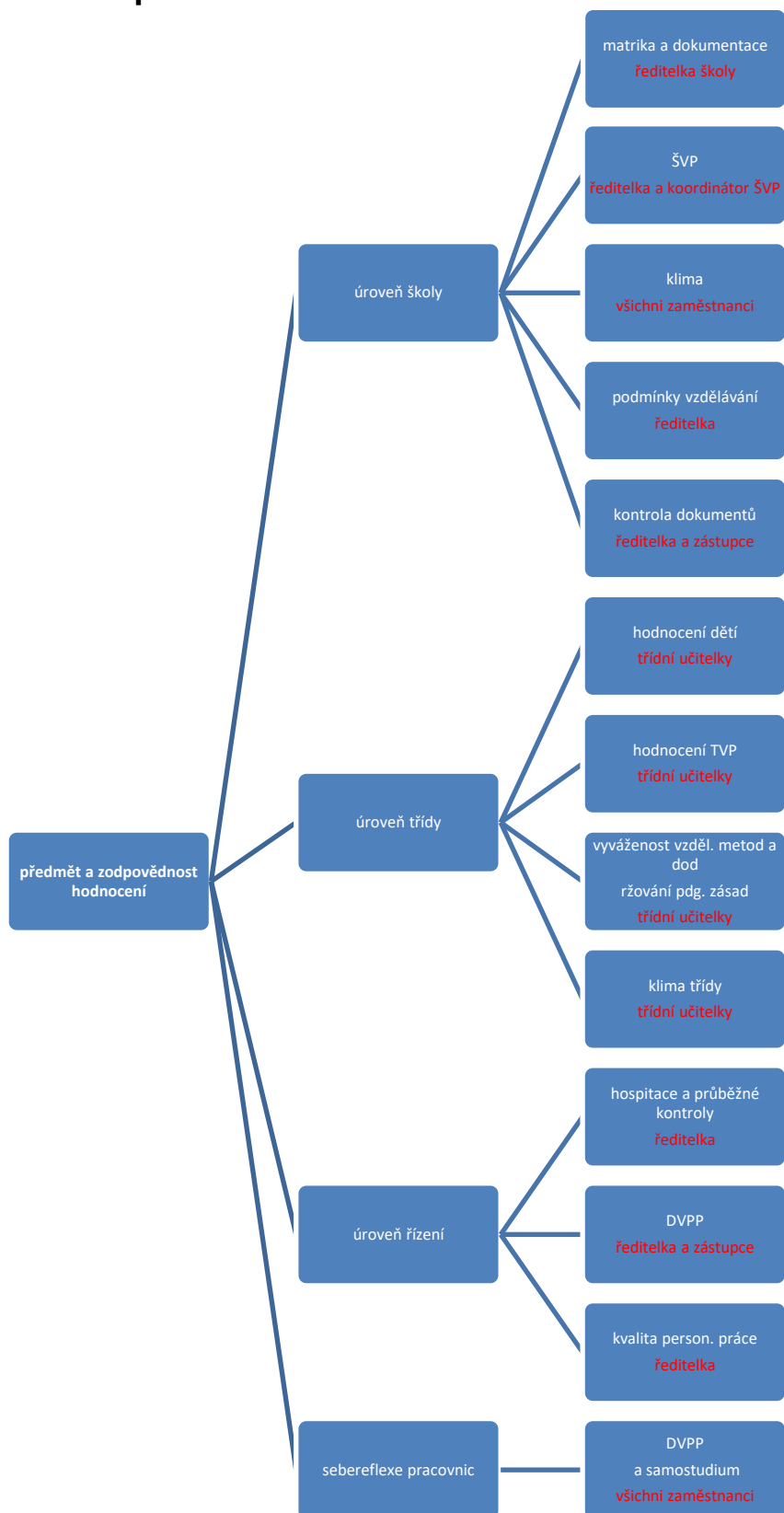
Dalším záměrem je získat všechny zúčastněné k:

- ✓ celoživotnímu vzdělávání
- ✓ zlepšení efektivity a kvality vzdělávací soustavy
- ✓ snaze o přispění k vyšší vzdělanosti a informovanosti všech zúčastněných na procesu vzdělávání dětí

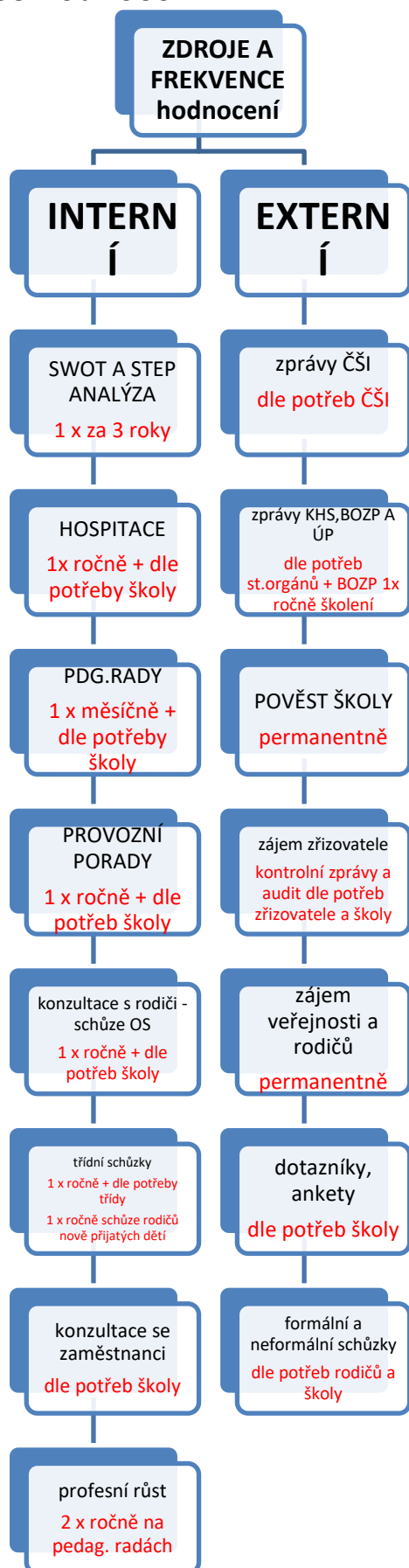
6.1 Systém hodnocení

6.2 Předmět a zodpovědnost za hodnocení

6.3 Zdroje a frekvence hodnocení

6.4 Hodnocení dětí

Hodnocení jednotlivých dětí probíhá na jednotlivých třídách pravidelně. Do tabulek se průběžně doplňují informace o dětech a 2 x ročně se vyhodnocují. Děti jsou hodnoceny ve všech oblastech psychomotorického vývoje a ve vývoji dětské kresby. Kresebný projev neslouží jako diagnostický materiál, ale jako orientační záznam o vývoji kresebného projevu dítěte. Během celého školního roku učitelky děti průběžně pozorují, hodnotí a následně zaznamenávají pokroky, regrese či změny v chování. O těchto změnách posléze informují zákonné zástupce dítěte. Předškolní pedagog nemá roli diagnostika, pouze zaznamenává vývoj u dítěte. Své závěry pozorování poté sděluje zákonným zástupcům a doporučí jim, na jaké kvalifikované odborníky a instituce se při případných problémech obrátit.

Pro děti s OŠD jsou vždy na začátku školního roku zpracovávány IVP, pokud to povaha zprávy ze SPC, či PPP vyžaduje. Tyto plány pak vznikají na jejím základě a pro pedagogy jsou závazným dokumentem při práci s dětmi s OŠD.

V logopedické třídě k základnímu hodnocení, které je vypracováno podle oblastí RVP PV se děti hodnotí průběžně po celý školní rok po každé IVP. Tato hodnocení jsou doplňována o kresebné práce a materiály, které slouží jako záznam o vývoji dítěte.

Spolupráce s rodiči v těchto případech je potřebná. Pro děti jsou zhotovovány a připravovány materiály, které slouží k rozvoji dětí v oblastech, které rozvoj řeči podporují. Rodiče tak mají možnost s dítětem provádět činnosti ke zlepšení jejich dovedností. Ty plynule navazují na školní nápravné a reedukační metody. Pokud u dítěte nastane zvládnutí daných úkolů, je vždy plán činností posunut. Pokud ne, opakuje se jinou formou, až do splnění logopedického záměru. Tyto činnosti a dovednosti jsou vždy konzultovány se školním logopedem.

Ve čtvrtek od 15:00 do 16:00, nebo dle předešlé dohody mají rodiče možnost konzultace, která je určena pro praktické ukázky náprav řečových dovedností jejich dítěte.

Pro děti rok před nástupem do ZŠ probíhá každoročně projekt „Škola“ (čtrnáct dní). Ten byl konzultován a ve spolupráci se ZŠ i dopracován. V rámci tohoto projektu se děti účastní v rámci spolupráce naší MŠ se SSZŠ Litvínov i výuky v 1. třídě, výuky tělesné výchovy a práci na tabletech, či s počítačem. Projekt „Škola“ by měl hravou formou ověřit zkušenosti dětí. Na základě nich a po konzultaci pedagogického sboru na pg. radě jsou vypracovány hodnotící zprávy o aktuální školní zralosti dětí. Toto hodnocení slouží jako orientace pro rodiče, kteří jdou s dítětem k zápisu do ZŠ a eventuálně pro další vyšetření speciálního poradenského centra k případnému odkladu školní docházky.

ŠVP je otevřený dokument, připravený na změny podle potřeby všech zúčastněných.

7. Seznam použitých zkratk

DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
IB	integrovaný blok
IVP	individuální vzdělávací plán
MDS	Metoda Dobrého startu
MŠ	mateřská škola
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
SPC	speciální pedagogické centrum
SSZŠ	Soukromá sportovní základní škola
ŠVP PV	školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
TVP	třídní vzdělávací program
VHŠ	vlastní hodnocení školy
ZŠ	základní škola
K/U	kompetence k učení
K/K	kompetence komunikativní
K/ŘP	kompetence k řešení problémů
K/SP	kompetence sociální a personální
K/ČO	kompetence činnostní a občanské

8. Seznam příloh

Vzdělávací plán pro děti s SVP

Omluvný list *pro děti starší pěti let*

